

Britka je ta izguba za Slovence, ker umrl jim je mož, mož vrli in značajni. Bil je veren mož-katoličan, ki se svoje vere ni nikdar sramoval, kakor se je radi sramujejo in jo radi zatajujejo drugi omikanci. Sin verne slovenske matere je visoko častil sv. vero in jo povsod spoznaval tudi v dejanju. Bil je dolga leta marljiv tajnik pobožne družbe sv. Vincencija za podporo ubogih v Beljaku, in tajnik društva za zidanje nove frančiškanske cerkve v Beljaku. — Ganljivo je bilo videti, kako je v dolgotrajni in mučni svoji bolezni zapal le na pomoč božjo, kako voljno je nosil britko trpljenje kot pravi kristijan, posnemajoč svojega Zveličarja.

Bil je prerano umrl g. Lendovšek vesten in skrben učitelj gimnazijski mladini, katera je visoko spoštovala svojega dobrotnega profesorja, ki je bil kot izvrstna učiteljska moč na glasu!

Ali kaj naj rečem o možu-narodnjaku! Bil je nam vsem sijajen izgled! Ljubil je svojo slovensko domovino tako iskreno in navdušeno, da so se morali ob tej ljubezni navdušiti tudi drugi. Zažerelo mu je oko, ko je govoril o narodnih zadevah in vsaka beseda je razodevala njegovo iskreno ljubezen do materinega rodu in do jezika, ki ga je učila slovenska mati. Kakor profesor ni mogel nastopiti v javnem življenju, ali navduševal je z ognjevitimi besedami na delo druge in zlasti v pisnih svojih opominjal mlade prijatelje, naj pridno delajo za narod!

Kot spretni slovničar je mnogo storil za slovensko slovstvo. Marljivo je podpiral slovenske liste in zlasti trudil se za slovensko slovnico. Spisal je več učnih knjig za gimnazije, in ravno pred svojo smrtjo je dobil zelo laskavo oceno od naučnega ministerstva za rokopis vposlanega šolskega berila.

Srečen je bil, kdor je mogel preblagega pokojnika imenovati prijatelja. Za prijatelje mu nobena žrtva ni bila pretežka. V vednem spominu mi ostanejo srečne ure, ki sem jih prebil ob njegovi strani v prijateljskih pogovorih o naših slovstvenih in narodnih razmerah. Kako se je mu zažerelo prijazno oko, kako zgovorno mi je z bogatim in temeljitim znanjem svojim pojasnjeval mnogovrstne zadeve našega javnega življenja!

In tega vzornega moža-narodnjaka ni več med nami! Ob veliki noči bil je še čil in zdrav, vozil se je na Dunaj v osebnih zadevah. Vračal se je vesel z najlepšimi načrti za bodoče delovanje. Pa Bog je hotel drugače! Pozval ga je k sebi po daljšem bolehanju, da mu podeli, upamo, plačilo za vse, kar je tukaj dobrega in vzvišenega storil za nas! V nedeljo, dne 22. sept. so ga spremili prijatelji k zadnjemu počitku na pokopališče v Dvoru nad Vrbo.

Ob njegovem preranem grobu se joče zapuščena družina njegova; gospá Ljudmila Lendovšek, roj. Kiebacher, s svojimi nedoraslimi otročiči: Milico, Slavico, Bogdanom in Cirilom! — Ob gomili tožijo žalostni Slovenci, osobito štajarski, ki so izgubili svojega rojaka*) in koroški, katerim je umrl skrben prijatelj in svetovalec. Tam zdihujejo mnogi prijatelji pokojnikovi, ki britko občutijo veliko izgubo, ki nas je zadela, a vsi se združujemo v iskreni molitvi, da mu Bog dá večni mir in pokoj! Besede Gregorčičeve, péte ob grobu profesorja Frana Erjavca, veljajo tudi našemu prof. Lendovšku:

„Umr! je mož! — Ne, ni umrl,
Oči le časne je zaprl,
Da se po trudu in po boji
Oddahne v blaženem pokoji.
Ne, ni umrl!
Še duh njegov živi med nami,
Na delo nas budi in dramil!“

Jož. Rozman.

*) Bil je pokojnik brat vlč. g. župniku makolskemu, Mihaelu Lendovšku.

Smešnica. Ranjen vojak: »Ali gospodje doktorji, prosim vas za Boga, kaj toliko režete in pikate po moji nogi, da mi je znoreti?« — Doktor: »Kroglo iščemo v vaši nogi.« — Vojak: »Zakaj mi to niste prej povedali? Kroglo imam v žepu!«

Razne stvari.

(Cesar v Zagrebu.) Cesarja bode pri dohodu v Zagreb pričakoval banderij 300 jezdecev, v katerem bode vse hrvaško plemstvo, ter ga spremil v mesto. Dalje se je vzel v vsopred slavnosti tudi velik tamburaški koncert, kateri bode izvajalo 120 tamburašev. Ban je v to svrhu določil 1000 gld. Vsi bližnji vrhovi bodo razsvetljeni, posebno stari Medvedgrad.

(Ljudski shod) v Kozjem je bil v kljub raznim zaprekam dobro obiskovan. Govorili so izborno gospodje dr. Jurtela, dr. Gregorec in Hribar. Hvala jim! V nedeljo, dne 29. septembra, je pa ljudski shod pri Sv. Jakobu v Slov. goricah v gostilnici g. F. Peklarja. Govorili bodo gg. poslanci dr. Radač, profesor Robič in dr. Gregorec.

(Zahvala.) Gospod deželni poslanec dr. Fran Jurtela je podaril podvinskemu in krčevinskemu bralnemu društvu po 6 gld., za kar se oba odbora najspodobnejše zahvalujeta.

(Volilski shod v Trbovljah) je bil prav dobro obiskan. Poročala sta g. poslanca M. Vošnjak in dr. Jos. Srnc. Sklenile so se tri resolucije, katerih druga zahteva, da se naj slov. državni poslanci zedinijo v konservativnem klubu.

(Javni shod.) V nedeljo, dne 29. septembra ima slov. kat. delavsko društvo javni shod v Petrovčah v prostorih gospoda Nidorferja.

(Imenovanje.) Suplent na I. drž. gimnaziji v Gradcu, dr. Jos. Murauer, je imenovan glavnim učiteljem na učiteljsku v Mariboru.

(Volilski shod v Brežicah), na katerem sta govorila gg. poslanca M. Vošnjak in dr. Ivan Dečko, je vsprejel tri resolucije: 1. Poslanec Vošnjaku se izreče zahvala za njega delovanje in zaupanje. 2. Izreka se želja, da bi se vsi slovenski in jugoslovanski poslanci združili v eno skupino. 3. Deželni poslanci štajarski naj se toliko časa ne vrnejo v deželni zbor, dokler ne dobé zagotovila, da se bode ugodilo njih opravičenim zahtevam.

(Trgatev) se je v nekaterih krajih v Istri in na Goriškem že pred tednom začela. Poroča se, da je trta vsled dolgotrajne suše letos slabo obrodila, zlasti v puljski okolici.

(Jabelk) je letos povsod malo, kupcev pa veliko, tudi iz Nemčije. Štrtinjak navadnih jabelk se prodaja v mariborski okolici po 20 do 24 gld., mošanjeke pa po 24 do 28 gld. Štrtinjak sliv se plačuje po 14 do 18 gld.

(Postrvi v vodnjaku.) Pred 4 leti je vrgel neki posestnik v graški okolici več postrvij, ker so bile premajhne, v vodnjak. Ko so zdaj popravljali vodnjak, našli so delavci postrvi, ki so postale prav velike in se nikakor niso dale ujeti. Posestnik si domisli, da postrvi ubije z dinamitom in je res vrgel naboj v vodnjak. To je pomagalo. Postrvi so bile ubite, ali vodnjak se je zrušil in postrvi pokopal.

(Moč človeških čeljustij.) Neki novojoški zobozdravnik je izračunal, da je pritisk človeških čeljustij, kateri je potreben, da zobje kako jed razgrizejo, ednak pritisku 15 do 35 kilogramov. Da se na pr. nerazkuhanu meso zgrize, je treba pritiska 30 do 40 kg. To velja seveda samo za zdrave zobe.

(Katoliško delavsko društvo) v Mariboru je nedavno poslalo udanostno izjavo presvetlemu cesarju. Cesar so se te dni za to milostno zahvalili.

(Nova frančiškanska cerkev v Mariboru). Presbiterij in polovica glavne ladje sta malone že dodelana. Glavna vrata in južna stranska so popolnoma gotova. Zvonika sta tudi dodelana. Nad glavnim vhodom stoji iz bakra vilita in bogato pozlačena podoba Marije, Matere milosti. Za 14 dni bodo došli peteri zvonovi z Dunaja.

(V slovensko-nemško gimnazijsko celjsko) so vsled vsprejemnih izpitov sprejeli 89 učencev. Pripravnica na stari gimnaziji pa se je opustila, ker se je oglasilo samo 6 učencev.

(Utonil je v Ptuj) dne 20. sept. pri kopanju v Dravi J. Sahla, profesor nižje deželne gimnazije. Trupla še do zdaj niso našli.

(Ptujška razstava) je precej revna. Neki nemški mož je to sam priznal ter dostavil, da vsled tega je ta razstava tako majhna, ker ni vzajemnosti med Nemci in Slovenci. Da ni vzajemnosti, to so krivi ptujski veliki Nemci! Saj so pa tudi vsi napisi v razstavi nemški, le g. J. Mursa in neki vurberški posestnik imata samo slovenske.

(Pazite na otroke!) Dne 19. septembra je pri Braslovčah utonila v bližnjem potoku dvoletna Veronika Vodlak, na katero bi imela paziti Helena Vodlak. Ta se bo zdaj zaradi nemarnosti morala zagovarjati pred sodiščem.

(Štiri dobro ohranjeni oltarji) iz stolne cerkve v Mariboru se zamorejo brezplačno dobiti, kateri so pripravi za manjše cerkve na deželi. Kdor je želi vsprejeti, naj se obrne do kn. šk. stolno-mestnega župništva v Mariboru in to v kratkem času, ker sicer se bodo drugam izročili zavoljo pomanjkanja prostora.

(Nakup vojaških konjev) se je vršil v Ljutomeru dne 17. septembra. Prignali so sto konjev, in od teh je komisija 12 kupila. Cena je bila od 325 do 350 gld.

(Prepoved.) Ker se je tudi v Italiji želo razširila prašičja kuga, je koroška deželna vlada prepovedala, uvažati prasce iz Italije na Koroško.

(Za hmeljarje.) Gospod J. Širca v Žalcu preskrbi pošiljatev hmelja iz Žalca v Žatec na Češko v nabiralnih vozeh ter računi voznino pošiljatve blaga na drobno, uračunivši vse stroške, samo 4 gld. 45 kr. za 100 kg. Natančneje se zve pri njem.

(Ponesrečeni zrakoplavci.) V Bruselju se je dvignil v balonu zrakoplavec Toulet s tremi prijatelji. Tri četrt ure potem se je blizu Hala v Brabantu razpršil balon v višini kakih 2000 metrov. Ljudje, ki so opazovali balon, so videli to grozno nesrečo. Nekateri trdijo, da so videli tudi plamen. Vsi štirje zrakoplavci so storili grozno smrt. Toulet je že več kakor 360krat se vozil po zraku, dvakrat je padel v morje, jedenkrat si je pa zlomil nogo.

(Vinska letina na Dolenjskem) osobito okrog Krškega in ob štajarski meji, obeta dobro, zlasti tam, kjer se je vršilo cepljenje z ameriškimi trtami in se je dovolj škropilo. Cene novemu vinu bodo srednje, če ostane vreme do trgatve ugodno.

(Nesreča na morju.) Španska križarka »Bircaixtegui«, s katero se je peljal admiral Panjo, je v hanoverskem pristanu trčila z nekim parobrodom in se pogreznila. Admiral Panjo, kapitan, trije častniki in 26 mornarjev se je potopilo.

(Velika tatvina) se je primerila v Ostendu. Neznani tatovi so vlomili pri prvem juvelirju in ukradli demantov in drugih dragocenostij v vrednosti jednega milijona goldinarjev.

(Požar v Brežah) na Koroškem, o katerem smo zadnjič poročali v političnem ogledu, je napravil okoli 200 tisoč gld. škode, ki pa je le deloma pokrita po zavarovalnici, namreč zn kacijh 60 tisoč gld. Svetli cesar so za pogorelee takoj darovali 4000 gld.

(Pazite na petrolej!) V Brnu je dekla nekega tovarniškega ravnatelja hotela s petroljem zanetiti ogenj v štedilniku. Petrolej se je unel, steklenica se raznesla in unela se je obleka dekle in pri njej stoječega štiri-letnega ravnateljevega sina. Dekla in deček sta bila tako hudo opečena, da ni upati, da bi okrevala.

(Kdo je kriv?) V Parizu so nedavno sodili 17letnega mladeniča, ki je umoril staro žensko in jej vzal 80 kr. Ni kazal nobenega kesanja in nobene vere. Njegov zagovornik je rekel sodnikom in poslušalcem: »Ta nesrečni mladenič ne taji svojega zločina in ga tudi ne obžaluje. Kdo je kriv, da nam prirašča taka mladina? Tega so krive brezvrške šole! Tukaj v sodni dvorani visi podoba križanega Odrašenika, pa iz sol ste jo pahnili in pregnali. Na zatožno klop bi jaz posadil vas vse kot zastopnike človeške družbe, katera je Bog iz sol pregnala, da nam tista zdaj vzgaja take hudobneže!«

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catolica«, Gradec, Radecki-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Odprto pismo

g. E. Hinterholzer-ju st., odgov. uredniku »Štaj. kmeta«.

V zadnji številki »Štaj. kmeta« me moj nasprotnik v poštnih ulicah zopet napada in meni med drugim, da se ne jezi nad dopisom od Sv. Ane, ampak pokazati je le hotel, da morem jaz biti socijaldemokrat. Neka zelo »zvita« glava mu je stuhtala, da moram zaradi tega biti socijaldemokrat, ker sem pri neki »delavski veselici« nosil »trak nadzornika«. Ako pa bi on količkaj postav poznal, moral bi vedeti, da pri vseh ljudskih veselicah, kakor zborih, nadzornike postava tirja, in ti morajo po trakovih razvidni biti. Ali pa še ne vedó Hinterholzer in dr., da so današnji prvi voditelji socijaldemokracije ravno proti vsakošnemu »videznemu znamenju«? Ali pa morebiti Hinterholzer kot »stavec«, ni tudi »delavec«, da se mu kaj tacega čudno zdi? Ker ga pa pri nobenem društvu videti ni, je pa potem on morebiti »brez vsakega mnenja«, ali ka-li? — Dalje meni moj nasprotnik v poštnih ulicah v svojem nategnjenem spisu, da nisem »pravi urednik«, vendar pa mislim, da tak, kakoršen je on, sem še vedno, saj dobro razumem, kar se v listu tiska, kar pa pri njem ni mogoče, ker slovensčine zmožen ni, in če bi se ne mogel od nekaterih od njega veliko mlajših, meni dobro znanih »huj-skačev« tako »prekositi«, da podpiše tako neumno »črč-karijo«. — V našem listu pa ni prostora za burke vganjati, ker imamo vedno veliko boljšega gradiva na razpolago, kar se pa pri »Štaj. kmetu« ne vidi, ker mu že poslednja luč sveti, sicer bi zadnja številka ne izšla za 10 dni pozneje; zatorej pa več ne odgovorjam na nobeno bedasto zatrjevanje ali vprašanje.

B. Ferk, stavec in odgov. urednik »Slov. Gosp.«

Loterijske številke.

Gradec 21. septembra 1895: 6, 8, 11, 35, 65
Dunaj „ „ 64, 76, 34, 61, 20

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obzarih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštine in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje. 12—16

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.